

1615 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot naturalisatie van *Zsuzsanna Binét* en 19 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Val d'Isère, 4 April 1950.

JULIANA.

1615 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten.

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Zsuzsanna Binét* en 19 anderen, die aan Ons een verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in artikel 2 genoemden voor zoveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 Augustus 1949 (*Staatsblad* No. J 359);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Zsuzsanna Binét*, geboren te *Boedapest* (Hongarije) 14 April 1891, pensionhoudster, wonende te *Soest*, provincie *Utrecht*;
- 2°. *Ida Maria Johanna Boer*, weduwe van *Eugenio Monzini*, geboren te *Rotterdam* (Zuidholland) 28 Juni 1894, zonder beroep, wonende te *Genoa, Italië*;
- 3°. *Maria Antonia Borgelt*, geboren te *Arnhem* (Gelderland) 31 December 1898, verpleegster, wonende te *Velsen*, provincie *Noordholland*;
- 4°. *Benignus Maria Celie*, geboren te *Koewacht* (Zeeland) 16 September 1908, vlasbewerker, wonende te *Axel*, provincie *Zee-land*;
- 5°. *Anna Cornelia Cornelissen*, weduwe van *Petrus Adrianus van der Put*, geboren te *Tilburg* (Noordbrabant) 16 December 1880, zonder beroep, wonende te *Tilburg*, provincie *Noordbrabant*;
- 6°. *Heinrich Franz Ladenstein*, geboren te *Kerkrade* (Limburg) 11 Juli 1915, mijnwerker, wonende te *Valkenburg-Houthem*, provincie *Limburg*;
- 7°. *Walter Ludnowski*, geboren te *Berlijn* (Duitsland) 2 Juli 1900, beheerder van een pantoffelfabriek, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 8°. *Walter Alfred Friedrich Maas*, geboren te *Mainz* (Duitsland) 18 Juli 1909, pensionhouder, wonende te *Bilthoven*, gemeente *de Bilt*, provincie *Utrecht*;
- 9°. *Herbert Rosenthal*, geboren te *Bad-Ems* (Duitsland) 19 December 1899, grossier in uurwerken, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 10°. *Johannes Wilhelm Schlachic*, geboren te *Hamburg* (Duitsland) 28 April 1895, commissionnair in effecten, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 11°. *Ottmar Wilhelm Hermann Stempel*, geboren te *Landau* (Duitsland) 6 Maart 1898, arts, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie *Zuidholland*;
- 12°. *Julianus Hubertus Vendelmans*, geboren te *Lith* (Noordbrabant) 31 Mei 1919, kapper, wonende te *Lith*, provincie *Noordbrabant*;
- 13°. *Kurt Vyth*, geboren te *Kalkar* (Duitsland) 28 Maart 1910, fabrikant van accu's, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;

Handelingen der Staten-Generaal Bijlagen 1949—1950

- 14°. *Georg Albert Werner*, geboren te *St. Tönis* (Duitsland) 12 Mei 1889, kapper, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie *Zuidholland*;
- 15°. *Kurt Felix Wetzlar*, geboren te *Keulen* (Duitsland) 12 April 1913, procuratiehouder, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*.

Artikel 2

Met afwijking, voor zoveel nodig, van het bepaalde bij artikel 3, tweede en vierde lid, aanhef en onder 3°. der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 Augustus 1949 (*Staatsblad* No. J 359), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Charles Ludovicus de Bruijn*, geboren te *Hulst* (Zeeland) 29 December 1897, magazijnmeester, wonende te *Hulst*, provincie *Zeeland*;
- 2°. *Michele Giorgis*, geboren te *Dordrecht* (Zuidholland) 26 Maart 1894, metselaar-schoorsteenveger, wonende te *Haarlem*, provincie *Noordholland*;
- 3°. *Franz Kleinekort* (genannt *Merse*) geboren te *Suderwick, Recklinghausen* (Duitsland) 14 Maart 1896, winkelier en landbouwer, wonende te *Zevenaar*, provincie *Gelderland*;
- 4°. *Gabriele Anna Luisa Kramer*, geboren te *Berlijn, Charlottenburg* (Duitsland) 28 Augustus 1925, studente, wonende te *Utrecht*, provincie *Utrecht*;
- 5°. *Wilhelm Gerard Liska*, geboren te *Sittard* (Limburg) 12 Juli 1926, handelsreiziger, wonende te *Heerlen*, provincie *Limburg*.

Artikel 3

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

1615 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van *Zsuzsanna Binét* en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De verzoekster *Zsuzsanna Binét*, voorgedragen in artikel 1, onder 1°, is te *Boedapest* (Hongarije) geboren en bezit de Hongaarse nationaliteit. Van 1931 tot 1933 verbleef zij in Nederland ten einde een zieke vriendin te verplegen. Zij keerde naar Hongarije terug, doch kwam in 1938 wederom naar Nederland. Sindsdien woont zij onafgebroken hier te lande. Van haar in 1942 overleden vriendin erfde verzoekster een huis, waarin zij een pension houdt. Het pensionbedrijf levert haar genoegzame inkomsten op. Tijdens de oorlogsjaren heeft zij aan enige Joodse onderduikers onderdak verleend. Verzoekster is in voldoende mate geassimileerd.

Ida Maria Johanna Boer, weduwe van *Eugenio Monzini*, genoemd in artikel 1, onder 2°, bezat oorspronkelijk de Nederlandse nationaliteit. Zij is in 1894 te *Rotterdam* geboren uit Nederlandse ouders. In 1921 verloor zij door huwelijk met een Italiaan haar Nederlandse nationaliteit. Na het overlijden van haar echtgenoot in 1934 verzuimde zij tijdig kennis te geven, dat zij de Nederlandse nationaliteit wilde herkrijgen. Zij wenst thans door naturalisatie in haar oorspronkelijke nationaliteit te worden hersteld.

De verzoekster *Maria Antonia Borgelt*, voorgedragen in artikel 1, onder 3°, is te *Arnhem* geboren uit Duitse ouders. Deze ouders verkregen in 1920 door naturalisatie de Nederlandse nationaliteit. Omdat verzoekster toen reeds meerderjarig was, was zij niet in deze naturalisatie begrepen. Zij genoot een Nederlandse opvoeding en opleiding en gevoelt zich Nederlandse. Als verpleegster heeft zij genoegzame inkomsten. Tijdens de oorlogsjaren heeft zij zich als een oprechte vriendin van het Nederlandse volk gedragen.

De Belgische verzoeker *Benignus Maria Celie*, voorgedragen in artikel 1, onder 4°, is in Nederland geboren en getogen. Hij gevoelt

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

zich Nederlander, mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw. In het onderhoud van zich en zijn gezin kan hij op voldoende wijze voorzien. Tijdens de bezettingsjaren heeft hij zich gedragen, zoals van een toekomstige Nederlander mocht worden verwacht.

De in artikel 1, onder 5°, voorgedragen verzoekster Anna Cornelia Cornelissen, weduwe van Petrus Adrianus van der Put, is te Tilburg geboren. Door geboorte bezat zij de Nederlandse nationaliteit. In 1913 vertrok zij naar Amerika. Na haar huwelijk in April 1929 met een tot Amerikaan genaturaliseerde Nederlander, verkreeg zij op haar verzoek in September 1929 de Amerikaanse nationaliteit. In 1932 keerde zij naar Nederland terug; sedertdien heeft zij steeds hier te lande gewoond. Thans wenst zij haar oorspronkelijke nationaliteit te herkrijgen. Zij leeft van de opbrengst van haar vermogen.

Heinrich Franz Ladenstein, voorgedragen in artikel 1, onder 6°, is in Nederland geboren en getogen. Hij onderscheidt zich in niets van een geboren Nederlander. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw, uit welk huwelijk één kind is geboren. Als mijnwerker verdient hij het brood. Verzoeker, die staatloos is, heeft zich tijdens de bezettingsjaren als een oprechte vriend van het Nederlandse volk gedragen.

Voorgedragen in artikel 1, onder 7°, wordt de staatloze verzoeker Walter Ludnowski, geboren te Berlijn (Duitsland) uit Duitse ouders. Sedert 1932 woont hij in Nederland. Vóór de oorlog was hij werkzaam in de effectenhandel. Dit werd hem na de bezetting van ons land door de Duitsers onmogelijk gemaakt. Hij is toen een pension gaan exploiteren. Om zich te onttrekken aan deportatie, dook hij onder, werd evenwel toch gearresteerd en verbleef in diverse concentratiekampen. Na de bevrijding naar Nederland teruggekeerd, werd hij aangesteld als beheerder van een pantoffelfabriek. In zijn onderhoud kan hij op genoegzame wijze voorzien.

De staatloze verzoeker, Walter Alfred Friedrich Maas, genoemd in artikel 1, onder 8°, is te Mainz (Duitsland) geboren. Sedert 1933 woont hij in Nederland. Hij heeft een pensionbedrijf en kan in zijn onderhoud voorzien. Verzoeker is van zijn geboorteland vervreemd en gevoelt zich in Nederland thuis. Gedurende de oorlogsjaren was hij van 1942 af ondergedoken ten einde zich aan deportatie te onttrekken.

Voorgedragen in artikel 1, onder 9°, wordt Herbert Rosenthal, geboren in 1899 te Bad-Ems (Duitsland) uit Duitse ouders. In 1933 vestigde hij zich in Nederland; sindsdien woont hij hier te lande. Hij heeft gedurende de bezettingsjaren lief en leed met de Nederlanders gedeeld en gevoelt zich met het Nederlandse volk verbonden. In 1943 werd hij met zijn echtgenote gearresteerd en in een concentratiekamp opgesloten. Na de bevrijding keerde hij naar Nederland terug. Als grossier in uurwerken heeft hij genoegzame inkomsten.

De in artikel 1, onder 10°, voorgedragen verzoeker Johannes Wilhelm Schlachic is te Hamburg (Duitsland) geboren. In 1935 kwam hij naar Nederland; sindsdien heeft hij hier te lande gewoond. Als commissionair in effecten verdient hij het brood. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en voldoende geassimileerd. Verzoeker is in de kampen Westerbork en Theresiënstadt gedetineerd geweest.

Ottmar Wilhelm Hermann Stempel, voorgedragen in artikel 1, onder 11°, is te Landau (Duitsland) geboren en bezit de Duitse nationaliteit. In 1923 vestigde hij zich voorgoed in Nederland. Na te Amsterdam het artsexamen te hebben afgelegd, oefende hij aanvankelijk te Amsterdam de medische praktijk uit. Sedert 1925 is hij als geneesheer verbonden aan een te 's-Gravenhage gevestigd ziekenfonds. Tijdens de oorlogsjaren heeft hij zich beijverd om zoveel mogelijk afbreuk te doen aan de bezetters. Hij hielp tal van vervolgd en steunde het verzet. Enige na de bevrijding tegen hem ingebrachte bezwaren bleken of wel ongegrond te zijn of, voor zover zij feitelijke grondslag hadden, betrekking te hebben op gedragingen, waaraan, gelet op de doorlopend goede houding van adressant, betekenis dient te worden ontzegd.

De in artikel 1, onder 12°, voorgedragen verzoeker, Julianus Hubertus Vendelmans, is in Nederland geboren en getogen. Zijn vader was een Belg, terwijl zijn moeder van oorsprong Nederlandse was. Verzoeker, die met een Nederlandse vrouw gehuwd is, voorziet als kapper in het onderhoud van zich en zijn gezin. Tijdens de oorlogsjaren heeft hij zich goed gedragen.

Voorgedragen in artikel 1, onder 13°, wordt Kurt Vyth, geboren te Kalkar (Duitsland) uit Duitse ouders. In 1936 kwam hij naar Nederland. Sedertdien is hij hier te lande woonachtig. Voor de oorlog voorzorg hij als fabrikant van accu's in zijn onderhoud. Zijn zaak werd door de Duitsers geliquideerd, doch hij heeft deze na de bevrijding weer opgericht. Tijdens de bezettingsjaren heeft hij, voor zoveel zulks in zijn vermogen lag, hulp verleend aan vervolgd. Van Juni 1944 af was hij gedetineerd, eerst te Westerbork, later te Theresiënstadt. Verzoeker gevoelt zich Nederlander en wil hier blijven wonen.

In artikel 1, onder 14°, wordt voorgedragen Georg Albert Werner, geboren in 1889 te St. Tönis (Duitsland). In 1891 kwam hij naar Nederland en hij heeft sedertdien, behoudens een onderbreking van 1910 tot 1914, toen hij in België vertoefde, steeds in Nederland gewoond. Toen hij in 1944 in Duitse dienst werd opgeroepen is hij ondergedoken. Hij ontving een Nederlandse opvoeding en gevoelt zich, mede door zijn meer dan vijftigjarig verblijf hier te lande, Nederlander. Als kapper voorziet hij in zijn onderhoud.

De in artikel 1, onder 15°, voorgedragen verzoeker Kurt Felix Wetzlar, is in 1913 te Keulen (Duitsland) geboren. Zijn opvoeding en opleiding genoot hij in zijn geboorteland. Sedert 1934 woont hij onafgebroken in Nederland. Hij is als procuratiehouder werkzaam bij een oom, die een groothandel heeft in ivoor en schildpad en tevens plastics vervaardigt. Gedurende de oorlogsjaren werd hij in Duitse militaire dienst geroepen en administratief te werk gesteld. Toen hij aan het front werd ingezet, liep hij naar de geallieerden over. Hij gaf bij verschillende gelegenheden blijk van anti-Duitse gezindheid, terwijl zijn vrouw zich verdienstelijk heeft gemaakt voor in nood verkerende Nederlanders. Door het Ministerie van Economische Zaken wordt verzocht de naturalisatie bij voorrang te doen plaatsvinden.

De verzoeker Charles Ludovicus de Bruijn, voorgedragen in artikel 2, onder 1°, is te Hulst geboren uit een Belgische vader en een van oorsprong Nederlandse moeder. Hij heeft nimmer buiten Nederland gewoond en is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw. Zijn kinderen genieten een Nederlandse opvoeding. In het onderhoud van zich en zijn gezin kan hij als magazijnmeester op genoegzame wijze voorzien. Hij heeft zich tijdens de oorlogsjaren goed gedragen. In het Nederlandse leger vervulde hij zijn militaire dienst.

Voorgedragen in artikel 2, onder 2°, wordt Michele Giorgis, geboren te Dordrecht uit een Italiaanse vader en een van origine Nederlandse moeder. In het buitenland heeft hij nimmer gewoond. Hij genoot een Nederlandse opvoeding, huwde met een van oorsprong Nederlandse vrouw en vervulde zijn dienstplicht in het Nederlandse leger. Als metselaar-schoorsteenveger verdient hij het brood. In de bezettingsjaren heeft hij zich als een vriend van het Nederlandse volk gedragen. Hij gaf de geallieerde nieuwsberichten door en verborg radiotiestellen voor Nederlanders. Voor dit feit werd hij door de Duitsers gearresteerd en enige maanden gevangengehouden.

Franz Kleinekort (genannt Merse), voorgedragen in artikel 2, onder 3°, is te Suderwick (Duitsland) geboren. In 1897, één jaar oud zijnde, kwam hij met zijn moeder naar Nederland; sindsdien heeft hij hier te lande gewoond. In 1910 werd hij uit het Duitse staatsverband ontslagen. Hij onderscheidt zich in niets van een geboren Nederlander. In het Nederlandse leger vervulde hij zijn dienstplicht. Als winkelier en landbouwer voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin. Gedurende de bezettingsjaren heeft hij zich gedragen zoals van een toekomstig Nederlander mocht worden verwacht.

Voorgedragen in artikel 2, onder 4°, wordt Gabriele Anna Luise Kramer. Zij is geboren te Berlijn-Charlottenburg (Duitsland) uit Duitse ouders. Sedert 1938 woont zij onafgebroken hier te lande. Gedurende de oorlogsjaren heeft zij deelgenomen aan het verzet door het verrichten van koeriersdiensten voor de ordedienst en later voor de Binnenlandse Strijdkrachten. Thans studeert zij aan de medische faculteit te Utrecht. Haar vader voorziet in haar onderhoud.

De in artikel 2, onder 5°, voorgedragen verzoeker Wilhelm Gerard Liska is geboren te Sittard uit ouders, die aanvankelijk de Oostenrijks-Hongaarse, later de Tsjecho-Slowaakse nationaliteit bezaten. Zijn gehele leven heeft hij hier te lande gewoond. Hij onderscheidt zich in niets van een geboren Nederlander. In de oorlogsjaren heeft hij zich goed gedragen. Na de bevrijding trad hij in Nederlandse militaire dienst. Na zijn ontslag uit de dienst heeft hij verschillende betrekkingen gehad. Thans is hij handelsreiziger en verdient als zodanig zijn brood.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de door hen aan den lande bewezen diensten voor kosteloze naturalisatie in aanmerking mogen worden gebracht.

Met uitzondering van de in artikel 1, onder 1° en 2°, en de in artikel 2, onder 5°, genoemden geldt ten aanzien van allen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,

WIJERS.